

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrtrileta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, namani občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 8 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Laška divjaštva v našem parlamentu.

V 112. seji Nar. predstavništva so bila na dnevnem redu vprašanja poslancev dr. Dinka Puca radi tržaških dogodkov in Gostinčarja radi dogodkov v Tolminu, Prvačini in Gorici. Poslanec iz Šumadije Žujović je z ozirom na dogodka v Trstu, kjer je trpela tudi srbska šola in srbska cerkev, vprašal vlado, ali hoče podvzeti vse korake, ki so dostojni našega naroda proti takemu nasilju. Naj Italijani vedo, da se je to, kar se je zgodilo v Trstu in ostalih krajih, dogodilo v sami Šumadiji in da bomo ramo ob rami storili vse v obrambo naših pravic.

Poslanec dr. Čok iz Trsta je navajal dogodke poslednjih dni v okupiranih krajih zelo izčrpno. Na koncu govora je hvalil italijanski proletarijat, ki se ni hotel udeležiti plenjenja jugoslovanskega imetja. Tržaški proletarijat je izjavil, da tega noče storiti in ako bi jih italijanski nacionalisti hoteli siliti k sodelovanju, bi delavci stopili v stavko. Izrazil je svoje sožalje trepčim bratom ter zahteval popolno vrnitev škode, predvsem za Narodni dom v Trstu. Na koncu svojega govora je zahteval, naj vrhovni svet v Parizu sklene, da se Italijanom odvzame mandat nad zasedenim ozemljem ter da se naj italijanska vojska zamenja z vojsko zaveznikov, v kateri naj bo zastopana tudi jugoslovanska vojska. Stavil je vprašanje na ministrskega predsednika tudi posl. dr. Akačič radi dogodkov na Reki.

Ministrski predsednik dr. Vesnić je izjavil:

Gospoda! Hočem prosto odgovoriti na vprašanja, kakor so bila stavljen. Do tega trenutka kraljevska vlada nima o tem obvestila, da je Bakar zavzet. Vest o tem je bila prinesena po raznih osebah, toda uradnega poročila ni. Mi tudi ne verujemo, da se je to zgodilo. Istotako kraljevska vlada nima uradnega poročila, kakšni so bili dogodki v Gorici povodom proslave narodnega praznika sv. Cirila in Metoda, razen v kolikor stoji v časopisih. O dogodkih na Reki nimamo določenih podatkov in je potrebno, da se prepričamo o njih. Kolikor bomo mogli, bomo naše pravice varovali. Narodno predstavništvo je lahko prepričano, da ne bomo od teh pravic odstopili. Kar se tiče Trsta, ima kraljevska vlada v rokah poročilo našega delegata v Trstu. To poročilo je bilo tukaj sprejeto dne 14. t. m. in se glasi: »Včeraj je drhal demonstrirala povodom splitskih dogodkov. Tolpa je popolnoma uničila pohištvo dele-

gacije na Beneškem trgu (Piazza di Venezia) in moje lastno. Pisarna oddelka za izdajanje potnih listov v Mazzinijevi ulici je bila istotako opustošena. Storil sem potrebne korake pri glavnem mestnem komisarju.« Po sprejemu te brzojavke je takoj istega dne, 14. tm., kraljevska vlada poslala svojemu zastopniku v Rimu nastopno brzojavko: »Pri demonstracijah včeraj zvečer so na konzularni agenciji v Trstu demonstranti oplenili in opustošili pohištvo agencije. Prosim zahtevajte nastopno: 1. Poročilo generalnega civilnega komisarja v zadevi agencije. 2. Pravično povračilo škode za opustošene stvari. Prosim, izvršite to takoj in poskrbite, da dobite čim prej odgovor.« Ta brzojavka je bila odposlana dne 14. tm. takoj po sprejemu poročila, ki sem ga vam prečital, in do tega trenutka, ko mi je čast govoriti pred vami, še nimam poročila iz Trsta, niti izvestila iz Rima. Jutri bode naročeno zastopniku v Rimu, da pričakujemo možnost, da se bo za ostale zadeve v Trstu čimprej zavzel in bolje in točneje informiral ter da pošlje tozadevno poročilo kraljevski vladi. Po tej ugotovitvi smatram za svojo dolžnost, da v imenu kraljevske vlade izrazim sožalje, gg. poslanci, našim bratom, ki so v teh razmerah in pri teh dogodkih po došlih vesteh toliko prestali in pretrpeli. Imeli bi pravico, da ta čustva sožalja izrazimo tudi državljarom druge krvi in narodnosti, s tem večjo pravico in večjim srcem jih moramo izraziti našim bratom ne glede na to, na kateri strani naših mej se nahajajo v tem trenutku. Ako so, gospoda, točna poročila, ki so jih prinesla javna glasila o tem, kar se je zgodilo v Trstu in drugih mestih, ki so v tem trenutku zasedena po Italiji, potem meče to temno senco na sosedni, še vedno rečem, prijateljski italijanski narod. (Hrupni protesti in medklci.) Jaz upam, gospoda, da se bodo potomci Garibaldija in Mazzinija, prvakov v zgodovini velikih narodov, da se bo italijanski narod kot tak zavedal svojega položaja v svetu ter zavedal odgovornosti, ki jo nalagajo s takimi dogodki na njegova ramena storilci, za katere v tem trenutku nima polne možnosti, da odgovarja, da bo ta italijanski narod našel pot in način, da se v ten dneh opre na svoje dostojanstvo in čast. Jaz verujem to, ker verujem v zdravo zavest tega naroda, ter upam, da bodo to potrebo v deli vsi resnični italijanski patrijoti in vsi čestiti držav-

SAVAN:

Potni spomini na Logarsko dolino.

(Dalje.)

Ta pot je zelo romantična. Pri slapu prekoračimo na levo potok in po vijugastem strmim potu obidem navpično rdečkasto skalo. Zgoraj dospemo po brvi v drugo, kjer stopamo med velikimi kladami navzgor ob neprestano žuboreči vodi. Na desni strani nas raz nedostopnih skal pozdravljajo krasne očnice, na levi strani pa zapazimo 6 virov, kjer voda vre iz strmega pobočja in teče po zelenem mahu v strugo. Gornji in največji vir ima mrzlo vodo (2 stop. C).

Frischaufov dom je krasno urejena hiša, v kateri sem setakoj čutil čisto domačega. Našel sem prijazno držbo turistov in letoviščarjev, med njimi tudi gopo iz Gornjegograda Stremšnico, ki mi je pripovedovala z veseljem, da pride vsako leto na več dni v taplaninski raj, kjer si okrepča izmučene živce v svežem, gorskem zraku ter pozabi na vsakdanje trpljenje gospodinje. Letos je šla najpoprej na Korošico, Ojstrico in Planjavo ter prišla raz Kamniško sedlo tu sem. Pod Planjavo se je zbal snežišča, a njeni spremlevalci so napravili splaninskimi palicami ograjo, vlekli so talage

in šlo je dobro. Na snežišču je treba previdnosti. Nedo dolgo poprej je na istem snežišču spodrsnilo nekemu dijaku, ki je neprostovoljno drčal navzdol in se močno potolkel. Sicer pa je gospa korajžna in je pripovedovala, kako je neki martborski renomirani turist dr. B. s cepinom lazil po vseh starih raz Ojstrico, dočim je ona šla po človeško navzdol. Vsa čast taki turistinji! A še nekaj mi je ugajalo. Gospa je najraje sedela kje pri koči s knjigo v roki ali pa si ogledovala lepe planine. Uživala je zares planinski svet. Kaka razlika je bila to proti družbi, ki je dospela popoldne. Komaj so prišli, so se pred kočjo vsedli ter pili in kvartali, razgled po gorah jim je bil menda deveta briga.

Oskrbnica Marička je bila prav gostrežljiva. Ker je bila sama, je bila pač počasna in je bilo treba dolgo čakati na jedila. Sicer pa so tudi stranke, ki so kar zasedle ognjišče in za se kuhale, zagrešile zakasnitev kosila. Jaz se rad pogovarjam z oskrbnicami, ker se marsikaj zanimivega zve. O napitninah sicer ni vedela, kakšne svote dobij navadno, ali od neke dame je znašala 20 vin., ker ni mogla od računa dati nazaj. Takšna radodarnost je smešna! Nagovarjal sem jo, naj podvojen napitnino po pošti vrne.

Ko sem ponoči že sladko spal, zasli-

ljani Italije. To pa med tem ne oprošča kraljevske vlade od njene dolžnosti, da mora v prvi vrsti skrbeti za varstvo svojih interesov, svojih pravic in svojega dostojanstva. Tudi kraljevska vlada se zaveda svojih dolžnosti, upošteva istočasno težavne razmere, v katerih se nahaja vsa Evropa in ves svet spričo dogodkov, skozi katere smo šli in kakršnih v zgodovini človeštva ni podobnih. Kraljevska vlada, zavedajoč se svojih dolžnosti, bode vedno miru, kar se v interesu svetovnega miru zahteva od nje in vsakega, in to je, da se obrne na vrhovni svet za-

veznikov ter mu predoči položaj, kakršen je, vzroke ter vtise, ki jih imajo taki dogodki na celokupen naš narod, da mu podloži na dušo, da je moralna odgovornost in njegova dolžnost, da stanju, ki so mu izvor taki žalostni in težki dogodki, čimprej napravi konec. To je, gospoda, kar mi je v imenu kraljevske vlade čast odgovoriti. V tem trenutku vas prosim, da se s tem odgovorom zadovoljite.

Zbornica je sprejela odgovor ministrskega predsednika odobruje na znanje.

Italijanske spletke proti Jugoslaviji.

Nameravana Garibaldijska ekspedicija.

Beograd, 19. julija. »Politika« javlja iz Rima: Sedaj se doznavajo podrobnosti o zarotah, ki so jih pripravljali Italijani, da bi oškodovali našo mlado kraljevino. V Skader so mislili poslati Garibaldijska, ki bi se postavil na čelo prištašem črnogorskega razkralja Nikole. V Albaniji so sestavili poseben albanski polk. Madžarska bi ne ostala prekrizanih rok. Italija bi nam

tako nastavila nož na prsi in bi nam diktirala pogoje. Medtem pa je prišlo v Albaniji k vstaji, ki je pokvarila Italiji vse načrte. V enem tednu so morali Lah izprazniti Albanijo. Sedaj pa poizkuša italijanski minister Aliotti pridobivati Albance s težkim zlatom in jih nahujskati proti Srbiji. Lotil se je zlasti nekaterih znanih voditeljev. Pridobiti jih hoče za nov napad na naš teritorij.

Spomenica naše vlade o dogodkih v Splitu, Trstu itd.

Italijanske zahteve glede Splita.

Beograd, 19. julija. Predsednik dalmatinske deželne vlade dr. Krstelj je obvestil vlado, da pošlje v kratkem dokumente o splitskih dogodkih. Na podlagi teh in na podlagi dokumentov o dogodkih v Trstu, Pulju, Reki in drugod izdela vlada posebno spomenico o vseh dogodkih ter jo izda v angleškem in francoskem jeziku. Danes ali jutri prispe kurir z dokumenti iz Splita. Kakor se čuje, so Italijani stavili na našo vlado zahtevo po visoki pokojnini preostalim italijanskim žrtev v Splitu. Naša vlada o tem ne razpravlja, dokler ni preiskava končana.

Obrtniški zbor v Borovljah.

Borovlje, dne 18. julija Današnjega obrtniškega shoda udeležilo se je nad 400 obrtnikov iz cele Slovenije in častno število hrvatskih obrtnikov. Lepo je bilo zastopano Celje. Shod se je vršil na vrtu meščanske šole. Poročali so: Franketi iz Ljubljane o strokovni organizaciji, Rebek iz Celja o obrtnih razstavnih domovih, obrtnem časopisju, obrtnem kreditu in obrtnem

šim ropotanje na vrata in klicanje. Ob 1. uri ponoči je primahal dijak s Kamniškega sedla ter nas vse speče turiste vzbudil.

Drugo jutro ga vprašam, zakaj je prišel tako pozno, pravzaprav tako zgodaj, ali je bila Kamniška kočja prenapolnjena, nakar mi odvrne, da ga je lepa mesečna noč napotila na ponočni izlet. To je pa vendar prebedasto, kaj vse nekateri dijaki počenjaajo v planinah. Radi tega, č ga luna trka, pa morajo vsi turisti v koči trpeti. Proti takim prismođam naj bi S. P. D. strogo nastopilo.

Ogledal sem si tega sitneža. Nosil je naočnike, hlače pa so imele na onem delu, kjer hrbet svoje pošteno ime zgubi, dve veliki, beli, okrogli lisi; skozi luknje so se svetile spodnje hlače. Imel je torej prdi in zadi naočnike. Prehodil je v počitnicah vse naše planine in bil že isto leto večkrat na Okrešlju. V Triglavskem pogorju pri Triglavskih jezerih ga je ujela laška vojaška patrulja in ga peljala v Trento. Ker so bili čevlji popolnoma podelani, so mu podarili druge nove, potem so ga peljali čez Triglav in oddali na Kredarici. Pri svojem gorskem postopanju je slučajno prišel do novih gorskih čevljev. Ta dijak je živel tja v en dan kakor cigan. Če je staknil kako družbo, je hodil za njo kakor psiček, dokler se mu

šolstvu, Lesnik iz Zagreba o obrtnih davkih in 8-urnem delovniku in več drugih. Zbo je soglasno sprejel resolucije: glede državnih obrtnih šol, glede pomočniške dobe, 8-urnega delovnika in obrtnih davkov, protest proti name-ravani opustitvi mejne črte med glasovalnima conama ter proti nekulantnemu postopanju ministrstva saobračaja, katero je skušalo shod onemogočiti s tem, da je odklonilo prošnjo za znižanje voznine; končno se je sprejela udanostna brzojavka Nj. V. kralju Petru in prestolonasledniku Aleksandru. Popoldne si je obrtništvo ogledalo puškarne in jeklarne. Nato se je vršila na prostornem vrtu hotela Just ljudska slavnost, katere se je udeležilo tudi mnogobrojno domače občinstvo.

Politične vesti.

Narodno predstavništvo je v seji 15. t. m. sprejelo versailsko mirovno pogodbo s 155 glasovi od 160 oddanih.

V narodnem predstavništvu je v seji 16. tm. min. preds. dr. Vesnić na vprašanja raznih poslancev, posebej dra. Čoka, glede dogodkov v Trstu in ostalem Primorju na podlagi službenih poročil, ki jih je vlada prejela in ki popolnoma potrjujejo istinitost zasebnih

je ljubilo, potem jo pa zopet mahnil kam drugam.

Čeprav v planinah ni pošte, vendar se dogodki v posameznih planinskih kočah hitro zvedo, ker turisti oskrbujejo poštno zvezo. Veliko smeha je povzročila novica, kako je nastopila oskrbnica v koči na Korošici. Tja so prišli 4 Nemci in 2 dami iz Tržiča ter so nemško govorili z oskrbnico. Ta pa jim pravi: »Govorite z menoj slovensko; jaz ne znam nemško. V Jugoslaviji se govori slovensko. Če vam ni prav, pa pojdite drugam.« Te besede so učinkovale. Obe dami ste znali naenkrat slovensko, samo pravi Nemec ne. Oskrbnici so dali riža, naj jim napravi rižoto. Ker oskrbnica še ni nikdar kuhala rižoto, jim je riž skuhal kar na prežgani juhi. O da bi videli obraze, kakšne so delali! Zato so se gospodje upravičeno jezili na dami, zakaj niste sami napravili rižote.

Zvečer smo sedeli pred kočjo in občudovali planinski svet. Lega planine na Okrešlju je zares krasna ter prija ne le prijatelju nežne, lubeznive pokrajine z zeleno trato, pretkano z raznimi živobojnimi planinskimi cvetkami, ampak tudi ljubitelju divje-romantičnih prizorov, zlasti kadar zadnji žarki zahajajočega solnca zlaté fantastične tvorbe planinskega okrožja. (Konec prih.)

poročil, pojasnil italijanski vandalizem ter izjavil, da je dala vlada našemu poslaniku v Rimu nalog, da zbere potrebne podatke. Vlada bo storila svojo dolžnost in čuvala čast države. Izraža svoje prepričanje, da bo Italija rodila drugega Garibaldija, ki bo napravil red v Italiji.

Italijanom neprijetno je, da vodi preiskavo v splitski aferi ameriški admiral Andrews. Zato italijanski listi že rujejo proti njemu, češ da je »pristranski«. Nekateri ga celo dolže, da je on kriv dogodkov.

Progoni Slovencev se po tržaških dogodkih nadaljujejo. Italijansko časopisje kopiči denunciacije na denunciacije proti vsem slovenskim voditeljem. Policija izvršuje preiskave po vseh stanovanjih naših ljudi — za municijo. Seveda so uspehi povsod negativni.

Barbarstva na Reki. Ker so se laški izgredi še vedno ponavljali, je moral izdati župan Gigante poziv na meščanstvo, v katerem ga pozivlje, naj s pustošenjem »ne blati spomina laških mučnikov«. Dalje pravi: »Ni dostojno za Italijana, da si prilasti tuje imetje...« — Zelo značilno!

To naj bo kultura — ali: d'Annunzio govori! Po opustošenju jugoslovenskih podjetij na Reki se je zbrala množica italijancev pred bivšo guvernerjevo palačo in zahtevala, naj govori d'Annunzio. In »božanski pesnik« je res spregovoril. Evo nekaj »duhtečih cvetk iz govora: »Kvišku zastave! Kvišku orožje! Umazani srbski prašič je prelil plemenito latinsko kri, jugoslovenska bestija, rojena iz zadnjega kozlanja smrtno ranjenega jastreba, je sramotno napadla neoborožene. Jugoslovenska kanakija je zahrbtno napadla naše oficirje! In tako dalje — brez komentarja!

Giolittijeva nesramnost. V seji min. sveta dne 14. tm. v Rimu je min. predsednik Giolitti »poročal« o dogodkih v Splitu in Trstu. Govoril je o težkih posledicah tržaških dogodkov, »kjer so Jugoslovani, provokaterji beogradske vlade, napadli z bombami in revolverji neoborožene demonstrante, ki so manifestirali za italijanstvo Dalmacije«. Izjavil je, da je izdal stroge odredbe proti Jugoslovanom po dogovoru s tržaškim guvernerjem Mosconijem. — Po vsem tem soditi, bi bilo pač vseeno, ali sedi na stolu min. predsednika Giolitti ali pa — d'Annunzio.

Dozdajni romunski poslanik v Beogradu. Lango Roscani je premeščen kot poslanik v Sofijo. Na njegovo mesto v Beograd pride Diamanti, bivši romunski poslanik v Petrogradu.

Rusko poljski boj. Poljsko vojno poročilo z dne 16. tm. javlja, da so poljske čete izpraznile vsled premoči sovražnika Vilno. — Dne 17. tm. poročajo iz Varšave, da je poljski min. svet sklenil, odposlati brezzično brzojavko, da sprejema od Lloyd Georgea stavljene pogoje radi Rusije. — Iz Moskve pa poročajo, da je ruski zunanji minister Čičerin za takojšnja pogajanja s Poljsko; nasprotuje pa Trocki, ki pravi, da ne more biti govora o premirju poprej nego ne vkorakajo sovjetske čete v Varšavo.

Konferenca v Spai je končala 16. tm. Nemški delegati so sprejeli in podpisali vse zahteve entente v premogovnem vprašanju.

IZ KOROTANA.

Demarkacijska črta. Čujemo, da se je naša vlada z vso odločnostjo postavila na stališče, da pod nobenim pogojem in za nobeno ceno ne dovoli, da bi se ugodilo nemški zahtevi po otvoritvi demarkacijske črte med conama A in B.

V Pilberku je umrla vdova po železniškem portirju Schwabineku, ki je s sekiro napadel dr. Sušnika in se nato obesil. Zapustila je baje lepo premoženje.

Iz Koroške umaknejo svoje čete Italijani, ker je ratificirana senžermenska pogodba. Kakor znano, so imeli Lahi nekaj čet še na avstrijskem ozemlju.

Zanimiv material je prišel v slovenske roke z akti, ki so bili izgnili nemškemu nacionalpolitich ausšusu v Št. Vidu. Slovenski koroški listi sedaj priobčujejo iz teh aktov zelo zanimivo statistiko o nemški propagandi v coni A. Na pranger so postavljene vse kreature, ki so se prodale Nemcem za nekaj kron. Obračun za vse to pridel

Dr. Jovan Cvijić, predsednik jugoslovenske plebiscitne komisije za Koroško, se je nastanil začasno v hotelu na Klopniškem jezeru.

MARIBORSKE NOVICE.

V Dravi utonila sta pri kopanju dne 15. tm. 16-letni pekovski vajenec Ivan Arhan in 14 letni dijak Franc Domajnko, oba iz Pobrežja. Kopala sta se v bližini broda na Pobrežju.

Na 10 mesecev težke ječe je pred mariborsko poroto 15. tm. obsojen poštni odpravnik Gustav Glogovšek, doma iz Krškega, ki je po prevratu prevzel poštne urad v Vuhredu. Ljubezen do neke omožene ženske ga je — ker je bila njegova plača premajhna za take specialitete! — zapeljala k temu, da je sčasoma si prisvojil krog 27.000 K eraričnega denarja. Škoda je sicer mož Glogovškovega »ideala« poravnati, vendar pa so porotniki bli mnenja, da se mora Glogovškova ljubezen še 10 mesecev hladiti v ječi.

PTUJSKE NOVICE.

Ustanovitev okrajnega gradbenega urada za ptujski politični okraj je nujna potreba in pozivamo merodajne oblasti, da to nujno zahtevo prebivalstva izpolnijo. Našo okrajno organizacijo JDS pozivamo, naj stori vse korake v tem oziru.

Minoritski most čez Dravinjo v Št. Vidu je prevzel okrajni zastop. Most se še letos popravi. Mostovina se opusti.

CELJSKE NOVICE.

Nekateri avtonomni posli celjske mestne občine so v smislu svoječasne sklega in predloga celjskega mestnega sosveta odkazani z naredbo deželne vlade od 7. tm. okr. glavarstvu v Celju. So to posli politične uprave I. stopnje, ki se nanašajo na državljanstvo, stanovske matice in sklepanje zakonov, ljudsko štetje, volitve v zakonodajne zastope, vojaštvo, trgovino in obrt, socialno zavarovanje delavcev in nameščencev, vodno pravo, bogočastje in vojaške posle mestne občine. Gerentski svet je tozadevni predlog stavil, ker se z izročitvo teh poslov okr. glavarstvu stroški mestne občine izdatno skrižajo. Za predlog sta glasovala tudi oba zastopnika socialistične stranke. Zato se ljubljanski »Naprej« po nepotrebnem razburja.

Sledeče naznanilo smo v soboto čitali nabito po celjskih ulicah: »Od danes Sobota 17. Julija 10 ur zvečer bode Mestni vodovod do ponedelka zjutraj zaprt! za radi popravila«. — Da smo se morali v časih Avstrije včasih dati sramotiti s takšno slovensčino, smo še za silo kapirali. Da pa bi to moralo biti tudi zdaj in da bi od naših uslužbencev ne smeli zahtevati pravilnega znanja slovensčine, pa res ne razumemo, četudi je tak-le uslužbenec še takšen ljubljencev enega ali drugega izmed gospodov na magistratu. Videli smo pred temi »naznanili« nemškutarje, ki so se norčevali iz te »novoslovensčine«. Po pravici!

Obrtniški sestanek v četrtek zvečer ob 8. uri v Sokolskem domu.

Podružnica Ciril-Methodove družbe za Gaberje in okolico bo imela občni zbor po običajnem dnevnem redu v soboto dne 24. julija ob 8. uri zvečer v gostilni pri Wilsonu v Gaberjih. Prosimo slavno občinstvo, da se kolikor mogoče v velikem številu udeleži občnega zbora. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Odbor.

Velik živinski in kramarski sejem se vrši 26. jul., na dan Sv. Ane, na Teharjih pri Celju. Priženite in pridite v obilnem številu!

DNEVNE NOVICE.

Na zdravniški kongres v Parizu je šel kot zastopnik naše države dr. Andrija Nikolić.

Regent je popolnoma ozdravil in se je 16. tm. že izprehajal po beogradske ulicah.

Vsi častniki in aspirantje — invalidi, ki so svojčas vložili prošnje za sprejem v jugoslovensko armado, pa še niso bili dosedaj sprejeti, se pozivljajo, da v najkrajšem času pošljejo svoje natančne naslove s potrebnimi vojaškimi podatki (rojstno leto, čin, polk, kraj ranjenja, način ranjenja, čas,

kedaj je kdo prošnjo vložil in kje) Splošni organizaciji vojnih invalidov, centrali v Ljubljani, Gosposka ul. 3. Ker je zadeva nujna radi intervencije pri ministru za vojno in mornarico v Beogradu, je v interesu vsakega posameznika, da se čimprej odzove. Častniki oziroma aspirantje — invalidi, ki se še niso prijavili organizaciji, naj to takoj stori, ker se na neorganizirance ni mogoče ozirati.

Ven s takim zagrizenost iz Beograda poročajo, da so bili te dni zapriseženi železničarji v Vojvodini. Del železničarjev, Madžari in Nemci, niso hoteli položiti prisige na predpisani način. Odpušteni bodo iz službe, njihova mesta se pa izpopolnijo z učenci, ki pridejo te dni iz železničarskih tečajev. — Ne samo odpust, tudi izgon bi bil za takšne madžarsko — nemške zagrizence zdrav!

Cena premogu se je zvišala od 34 na 55,5 K pri met. st. Ker se je to moglo zgoditi samo s privoljenjem naše deželne vlade v Ljubljani, prašamo dr. Brejca in dr. Remeca: Kedaj in zakaj sta privolila zvišanje ceni premogu, predmetu, ki je poleg živilnajvažnejšega potrebščina prebivalstvu in bi mu vsled tega morala biti cena znižana, ne pa zvišana? Ali je res, da sta klerikalci dr. Benkovič in socialist dr. Korun sprejela mesta upravnih svetnikov v trboveljski družbi in da ste zaradi tega obe ti stranki privolili v zvišanje? Javnost pričakuje odgovor!

Razpis službe podkovskega mojstra na državni žrebžarni Selo pri Ljubljani. Služba bi bila za enkrat provizorna in plača po dogovoru. Po enoletnem zadovoljivem službovanju bi sledilo definitivno imenovanje in uvrstitev v kategorijo državnih poduradnikov. Pogoji za sprejem v službo so: jugoslovensko državljanstvo, neoporečnost, starost nad 18 in pod 40 let in z dobrim uspehom dovršena podkovska šola. Prošnje naj se oprenijo s krstnim listom, domovnico, uradnim zdravniškim spričevalom, npravnostnim spričevalom pristojnega županstva in s spričevalom podkovske šole. Kompetentni naj navedejo v prošnjah tudi svoje zahteve glede plače.

Pri državnem zdravilišču v Rogški Slatini sta razpisani začasni mesti zdraviliškega knjigovodje in blagajnika. Prošnje je vlagati do 28. jul. tl. pri poverjeništvu za javna dela v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz tozadevnega razpisa v ljubljanskem uradnem listu.

Prosveta.

Nekaj misli o glasbenih prireditvah.

(O priliki koncerta C. P. D. 10. tm.)

Občinstvo je dokaj različno. Ta med proizvajanjem govori, potem pa na vse pretege ploska. Ta rad prikoraka v dvorano med proizvajanjem, drugi odhaja sredi koncerta. Večina pa že vse pozna in gre rajši na firkelc ali na tarok, kakor v koncertno dvorano. K zabavi se pa že približe, da popraša, kako je bilo in stori svojo »narodno« dolžnost.

I. Zakaj je tolikrat toliko praznih sedežev? Ne kaže, brez vsega vreči kamna na neobiskovalce. Krivda zadene tudi prireditelje. »Velik(i) koncert se razglasi, pa se poda par kratkih pesmic, niti velikih po osnovi, niti po kakovosti, niti po proizvajanju. In realist se prihodnjic smeje »velikosti« in izostane. Obljubujmo malo, nudimo več in poset ne bo trpel. »Krasen koncert, dovršeno, nedosežno... razen Matice s točko še ni nihče nastopil« (pa so jo peli v Gorici, Novem mestu, Sarajevu, »Jeftejevo prisego« mslim), piše strokovnjak v reklamni all kritiki. »Ta že mora vedeti«, si misli priprost človek, »jaz pač nimam smisla za glasbo, ko mi ni šlo do srca«, in izostane. Sodimo resnično, kdor lomi samo fraze, naj se ne loti ocen, občinstvo bo pozorno na lihe, z veseljem bo opazovalo izboljšanje, aktivno bo sodelovalo pri koncertih, vzgajalo se bo občinstvo in umetnost se bo izpopolnjevala.

2. Koliko jih obiskuje glasbene prireditve z vnemo, sledeč točkam z največjo pažnjo. A vedno jim najbolj ugaja točka z največjimi dinamičnimi in ritmičnimi efekti. Kako navdušenje, če zagrmi ves zbor v največji jakosti po dolgem napačnem odmoru, ki zruši vsako somerno

skladbe! Odkrivajmo slušalstvu postave, po katerih zraste iz majhnih motivov grandiozna stavba, sredstva, s katerimi razpolaga ta eterična umetnost, zahteve, ki se stavijo na proizvajalca, skratka, omogočimo, da bo občinstvo sledilo točkam vedno bolj z razumom in srcem: to bo reklama, to kritika, ki bo polnila koncertne dvorane! Kolikor slušalcev, toliko ocenjevalcev!

O teh postavah, sredstvih, zahtevah si morajo biti predvsem popolnoma na jasnem proizvajalci, zlasti vodja. Ti si morajo biti svesti, da so vzgojitelji naroda, da vršijo važno in najtežje kulturno delo, za katero je potrebna nadvse podrobna in solidna priprava. Gotovo bo prišlo prav i slušalstvu i pevcem, ako se malo pobavimo z zahtevami, ki se stavijo na dirigenta in pevce.

a) Vodja — omejimo se samo na zborovo peče — mora zbor voditi, dirigirati. Dirigiranje se pa ne da priučiti, samo izpopolniti se da z globokim študijem glasbenih del. Podlaga dirigiranju je pa taktiranje, ki se ga lahko priučimo. Pravilno taktirati mora znati vsak zborovodja, četudi je diletant; v polifoni glasbi je sicer nemogoč, v homofoni pa mu lahko sledijo samo njega vajeni pevci, a še ti težko, kdor ne zna taktirati. In koliko mučnih, sestavo, simetrijo, sploh celo skladbo kvarečih napak povzroča, kdor plava po zraku! Z neupravičenimi pavzami, opustitvijo nepetih taktovih delov itd. presekuje glasbene stavke, celo motive, mesto umetne stavbe nam nudi razsip.

b) Kakor ima jezik večje, pike... tako jih ima tudi glasba. Brez pravilnega fraziranja, t. j. upoštevanja teh vejic, pik... ni lepe glasbe. Celo na mestih, kjer se jezikovno in glasbeno ločilo ne ujemata, se je ravnati po glasbenih, ne jezikovnih zahtevah. Na vsak način je torej napačna zarez »pokraj|| vode«, »oj|| domovina srce|| poklanjam. Noč trudna|| molči«, »O Jelo, Jeli|| ca«. Ne »mi|| za|| goro«, ampak »mi|| za|| goro«.

c) Izgovarjanje bodi jasno, vokali čisti, (ne o mesto a itd.), konzonanti, kosti jezika, morajo biti trdi a kratki, naj se jih ne požira, kakor se sliši celo v solih! Ne izgovarjamo »žit-no«, ampak »ži-tno«. Nenaglašeni, zlasti zadnji zlogi se izgovarjajo mirno, ne odsekano, torej ne »vetri«. V slovenščini izgovarjamo besede tako spojeno, da je takorekoč še le pri ločilu konec besede. Odvadimo se torej tudi v petju razsekavanja, kakor ga je po nemški šoli doslej gojila Matica, za njo pa prav neokusno malone vsa Kranjska. (Glej o fraziranju!)

č) Veliko moč izražanja ima dinamika. Ne zabimo pa, da pregesto menjevanje ostre luči in trde teme ne upliva niti na živce, niti na srce blagodejno, ampak otopi. Taki efekti frapirajo, nežen razvoj blaži in vzgaja. Celo tonovna moč posamnega naglašene vokala mora rasti ali pojemati, drobtina, ki daje petju eleganco in plastičnost. Isto velja o tempu.

Že iz spoštovanja do skladatelja se ne pečajmo z akrobatiko! Če še tako vestno upošteevamo skladateljeve migljaje, ima dirigent še dovolj prilike, da pokaže svojo individualnost. Če zahteva komponist »attacca«, je tako prav, ne pa dolga pavza!

d) Pa pustimo slične, deloma priučljive stvari tehničnega značaja! Saj že gotovo ima vsak bralec rešpekt pred ubogimi pevci, od katerih se toliko zahteva (bolše bi se naj zahtevalo), pevci, zlasti pevke me pa že menda kar na debelo preklinjajo, češ, zdaj še le ne bo pri vajah nobenega špasa več. Poglejmo rajši v delavnico E. Adamiča, skušajmo uganiti njegova čustva v hipu, ko je skladal na pr. pesem »Fantu«. Tudi to namreč mora storiti dirigent, predno pokaže pevcem, zbor mora to storiti, predno poje pred občinstvom, občinstvo bi pa naj o tem vedelo, predno odšteje s težkim srcem svoj obol. »Bom pismo pisala s to rdečo krvjo, ga fantu poslala —«, tako posnema pesnik narodno pesem in skladatelj predpisuje tudi pevcem naroden ton. Hrepenenje in žalost se loteva deklice ob misli, kako neizmerna daljava jo loči od izvirlendar. Zato govori vedno počasneje (ritard): »čez dol in goro«. Ojunači se in s krepkim glasom (f), vsako besedo zategujoč (široko) prisega: »Tri leta te čakam«, a ustraši se dolgih let, zamišljeno (pocasi) in s pojemajočim glasom dostavi: »te ljubim zvesto«. Premaga jo bol, krčevit krik (ff) se izvije (hitreje) iz raz-

burjenih prsi: »solzice pretakam«. Spet omahuje (*ritard*), ko izgovarja vedno počasneje: »vzdihujem«, vsa potrta dovrši zamišljena z vedno tišjim glasom: (*molto rit, p., descr*): »bridko« in skoraj neslišno ponovi: »bridko« itd. Ali ni Adamič vžil v to pesem svoje duše? In če jo zbor slično občuteno poje, more-li izgrešiti pot do vseh src? Pronese kak naš zbor kritiko po teh principih?

3. Koncert CPD dne 10. t. m. pod vodstvom gosp. C. Pregelja je napravil, kakor večina sličnih prireditelj, na me vtiš prenačilenosti. Zbor je sestavljen iz jako dobrih moči, a od zadnjega nastopa ni napredoval. Žal nasprotno! Privzgojimo si vsaj malo češke ali magari pruske vstrajnosti in discipline! Tenor lep, čist, dasi precej šibek, basi pa tega niso marali upoštevati. Sopran in alt premočna, premalo opiljena. Moški zbor mnogo bolj dovršen, mešani seveda jačji. Dobro občuteno so se pele »Vozle rečki«, »Kmečka pesem« in »Tihi veter« in so zadovoljile kljub majhnim trolam v ritmu, dinamiki itd. »V snegu« je bila dobro peta, a ne morem si pomagati, ko sem jo slišal prvič pred davnimi leti, mi je vse drugače ugajala. Ni se pa obnesel prvi del »Na trgu«, in »Žitno polje« bi naj valovilo, ne skakalo. »Večerna pesem« je pa tudi za ta dober zbor dokaj prehuda. — Baritonist (g. Baebler) je moral eno ponavljati. Lep prijeten glas, a sičniki in vsaj malo življenja, ognjal. Vse boljše je nastopil solist v »Kmečki pesmi« (g. dr. Gv. Serbec).

Vijolinist (g. B. Serajnik) si je pridobil srca vseh. Ni ga bilo videti posebnika, ki bi n. pr. pri drugem dodatku (iz moje domovine I. Smetana) ne bil čutil vzvišenosti glasbe. Pohvalno moramo omeniti njegovega spremljevalca (g. M. Gruden); takemu pijanistu pač iz srca rad spregledam mestoma malo grobo dinamično in kak prepriček z vijolino. Beranič.

Sokolstvo.

Sokolska slavnost v Prekmurju je vkljub klerikalni gonji vspela tako lepo, da tamošnji buditelji naroda na to niso upali. Nad petišočglava množica naroda se je zbrala pred narodno čitalnico, kjer jo je prvi pozdravil starosta murskosobotskega Sokola notar Koder. V imenu mariborske župe je profesor dr. Pivko naslikal zgodovino Prekmurja, domačin dr. Škerljak je pozdravil svoje rojake Prekmurce, v imenu sokolskega Saveza pa je brat Kajzelj iz Ljubljane ovrgel klevete nasprotnikov o brezverstvu Sokolstva. Sokol spoštuje vsako veroizpoved in ni nikdar nastopal proti veri. Zatem je deklica Vera iz Ljutomeru podala čustveno deklamacijo. Sodni predstojnik dr. Irgolič je še opomnil domačine, naj ne verujejo madžarskim agentom, ki jih strašijo, da pridejo zopet pod Ogrsko. Ljudstvo je vsem govorom z zanimanjem in navdušenjem sledilo. Popoldnanska javna telovadba, pri kateri se je posebno odlikoval ljutomerski Sokol, in poznejša ljudska slavnost v vrtu grofa Szaparija sta bili dostojni zaključek prvega Sokolskega dneva v Prekmurju. Vrlim Prekmurskim delavcem Kodru, Čučku, Čehu, Babiču itd. naše tople čestitke in krepko naprej!

Za Sokolski dom v Šoštanjju je daroval g. Marinc, lesni trgovec v Št. Pavlu pri Preboldu, znesek po 100 K. Iskrena hvala! Odbor.

Dopisi.

Rog. Slatina. Tu smo se 15. tm. zvečer zbrali jugoslovnski gostje na prostestno zborovanje zoper laška nasilja v zasedenem ozemlju. Zborovanje je vodil dr. Žerjav, ki je popisal tržaške dogodke in njih posledice. Govorili so še minister dr. Peleš, Gašparac in dr. Lah. Sprejela se je ostra rezolucija proti barbarstvu Italijanov.

Sl. Bistrica. V časopisih čitamo toliko o padanju cen v Jugoslaviji. Naše mestece pa je naibž drugo za Dunajem, kar se cen tiče. Goveje meso n. pr. stanje 26 K kg — telečje brez kosti je po 30 K. Kupujejo pa ti gospodje pri kmetih v okolici živo po 12 K in še niže — da ne govorim o onih slučajih, ko dobijo baš nekateri naših mesarjev živino — jako cenó! Tudi živinska bolezen pride prav dobičkarjevi nenasitni malhi! Gospod gerent, krasno in uspešno polje. Evo gal

Loka pri Zidanem mostu. 16. tm. zjutraj je skočil med Loko in Zid. mostom s tira tovorni vlak. Osem vozov je razbitih, škoda je velika. Človeških žrtev ni.

Šoštanj. Kakor po vsej Sloveniji, predavalo se je (dne 14. jul.) po posredovanju tukajšnje čitalnice tudi pri nas o Koroški. Ob enem se je ustanovil t. zv. koroški odbor. Predaval je nadržitelj Vincenc Stopar, ki je po kratkem zgodovinskem pregledu zanimivo oslikal sedanje politične razmere, razkričkal nemčurske spetkarje in opisal naše delovanje za plebiscit. Da se položaj vsestransko pojaani, oglašalo se je izmed mnogobrojno zbranega občinstva tudi še več drugih govornikov k besedi ter upravičeno omenjalo, da med Slovenci in Jugoslovani vladajoča strankarska strast lahko vse zopet podere, kar drugi iz vidika narodnega delovanja koristnega stavijo.

Vransko. Koroški odbor za sodni okraj Vransko priredi v nedeljo dne 8. avgusta t. l. na vrtu gostilne »Slovane«, veliko ljudsko veselico. Tem potom vabimo vsa politična in kulturna društva, prihitite v naš gorski kraj in ozirajte se na našo prireditev. »Koroška kliče na pomoč!«

XV. redni občni zbor Zadrudne Zveze v Celju

se je vršil v nedeljo, dne 11. t. m. v Celju v Narodnem Domu ob mnogoštevilni udeležbi zastopnikov članic in gostov. Predsednik g. dr. Anton Božič je pozdravil navzoče ter se v iskrenih besedah spomijal pred kratkim preminulega očeta zadrudništva Miha Vošnjaka, kateremu so zborovalci stoji zaklicali »Slava mu!« Prečitali so se dospeli pozdravi podpredsednika Zadrudne Zveze, g. ministra za socijalno politiko dr. V. Kukovca ter drugih.

V točki poročilo načelstva in nadzorstva je v prvi vrsti predsednik dr. A. Božič v vsestransko izčrpnem govoru orisal delovanje Zadrudne Zveze v minulem poslovnem letu, tako na zunan, kakor tudi v notranjem. Posebno je podal jasno sliko neumornega dela Zveze v občo korist malih zadrudnikov, tako na polju agrarne reforme, kakor v vprašanju rešitve valutnega problema, o organizaciji centralnega denarnega zavoda zadrudnih zvez, kakor tudi njen upor proti ustanovitvi zadrudništvu škodljivega »Središnjega Saveza za izvoz in uvoz«, ki bi se polakomil s svojim velekapitalom vsega izvoza in uvoza na škodo malemu zadrudništvu; Zadrudna Zveza je propagirala misel ustanovitve »Srednje nakupovalne in prodajne zadruge« na zadrudni podlagi. Vseh teh akcij vdeleževala se je aktivno po »Savezu«, katerega so ustanovile jugoslovnske zadruge v svrhu skupnega delovanja. Akoravno še vsi dosedaj podjeti koraki niso uspeli, upa »Savez« in žnjim tudi »Zadrudna Zveza«, da se bo v smotrenem delu dalo v taki organizaciji mnogo ugodnega doseči v naši mladi svobodni domovini.

Zadrudna Zveza je vdeležena tudi pri »Brodarskem sindikatu«, ki si je nadel nalog uspostaviti zopet plovo. Po poročilih g. Avramoviča ima sindikat zaznamovati že prav lepe vspehe. V odponoč po vojni prizadetim pokrajinam osnovala se je »Srednja banka za obnovo Primorske«, ki pa vsled izpremenjenih političnih razmer žal ni stopila v aktivnost; govornik povdarja, da se bo morda v kratkem položaj tolikoboljšal, da takega zavoda v obče ne bo več treba. Vsvrhu sanacije vsled vojne prizadetih zvez in zadrug se je ustanovil poseben sindikat, ki skuša svoje stališče vzdržati. Kar se tiče repatrijacije imetja iz Avstrije, posebno pa vojnih posojil, stoji Zadrudna Zveza v nepretrganem stiku z meročajnimi činitelji, katerih naloga je pozivati vlado, da strogo pazi na to, da Avstrija spolnuje vse dolžnosti, ki jih njej nalaga mirovna pogodba, posebno, da se dvigne zapora in da dospe pri »Verbandu« naloženo premoženje naših zadrug zopet v domovino. Govornik se ostro obrača proti malobrižnosti vlade glede tega vprašanja, akoravno isto ni samo za Slovenijo aktualno, marveč, ima tudi Hrvatska mnogo kapitala naloženega v inozemstvu, posebno v Avstriji, ter izraža svoje ogorčenje nad domnevo, da bi se nam kot pridruženecem zmagovalcev in zaveznikov dala morda s strani premagancev, kakor je to sedajna Avstrija, kakasibodi

brca. Glede vojnih posojil zahteva, da se prevzamejo in da se izplačajo. Zadrudna Zveza je tudi v raznih drugih slučajih z ugodnim vspehom posredovala in izposlovala za svoje članice marsikatero olajšavo.

O notranjem delovanju »Zadrudne Zveze« v preteklem letu je podal tainik g. Janko Lešničar obširno in izčrpno poročilo. Zveza je imela v pretečenem poslovnem letu skupaj 160 članic-zadrug; pristopilo je tekom leta 10 rajfajzenovk, 7 posojilnic mešanega ustroja, 3 obrtniške nakupne in prodajne zadruge, 3 konzumne zadruge, 2 zadrudni elektrarni, 2 kletarski zadrugi in 6 raznih gospodarskih zadrug. Ena članica je tekom leta likvidirala (Petrovče) in ena izstopila (Žusem). Načelstvo je imelo skupaj 9 sej in je redno poročalo o delovanju Zveze. Nadzorstvo je imelo eno sejo. Konečno se je vršila tudi skupna seja načelstva in nadzorstva. Glede na to, da se nahajajo člani načelstva in nadzorstva po vseh slovenskih krajih, jim gre posebna zahvala za požrtvovalnost, ker so s svojim zanimanjem in smotrenim delom vkljub stroškom in zamudi časa stali Zvezi vedno zvesto ob strani. Na se zadovoljijo z zavestjo, da so storili uspešno in plodonosno delo na polju narodnega gospodarstva. Zveza je dobila 7.956 dopisov in odposlala 6.744 pisem; pri vsem tem pa se je štedilo kolikor mogoče pri tozadevnih stroških.

Računski zaključek kaže denarnega prometa K 114.502.391'40 in se je ta od leta 1918 skoraj podvojil. V prvem polletju 1920 pa se je doseglo okrog 90 milijonov prometa, kar kaže za naše male razmere krasen razvoj denarne centralne. Deležji so znašali K 105.240, ki bi se naj dvignili če le mogoče na 300.000 K. To se da doseči, ker je obrestna mera deležev danes dobra in bi dvignjenjem deležne glavnice dalo zavodu tem večji ugled. Ob enem se pa s tem približujemo nazorom bratskega češkega zadrudništva ki je gotovo eno izmed najmerodajnejših in najpraktičnejših. Vloge v tekočem računu znašajo z obrestmi vred 9.787.817 K, t. j. za K 397.485'30 več kot leta 1918. Promet na tem računu je bil zelo živahen. Vložilo se je K 9.731.585'08, izplačalo pa K 9.658.860'67 v. Presežek je nezaten, to pa vsled znanih razmer; radi draginje in lanske slabe žetve so bili ljudje primorani načeti svoje prihranke. Zdrava razpredelitev vlog, ki je znaten del jamstva za sigurnost in likvidnost vlog v tekočem računu, se je obdržala tudi lansko leto, kar kaže sledeči razpredelnik. Od 83 vlagateljic je imelo vlogo nad 500.000 K ena, nad 300.000 K šest, nad 200.000 K devet, nad 100.000 K sedemnajst in pod 100.000 K petdeset. Vendar še vedno manjka ona zadrudna disciplina, ki ukazuje, da se odvišni denar naj nalaga v centrali, akoravno nima nobena članica povoda, pritoževati se glede poslovanja Zveze. Dogodilo se je celo, da so bile banke vsled spekulacij v trgovini časoma popolnoma prazne, dočim je Zveza ob istem času lahko vsakomur z gotovino postregla. Obrestna mera je bila leta 1919 na isti višini kakor pri bankah, dočim se je letos mogla za 1/2% pri naložbah proti dnevni dispoziciji zboljšati.

Blagovni oddelek je skušal lansko leto razviti svoje poslovanje. Zveza je je dobila svoje skladišče na celjskem kolodvoru in si je uredila v pisarni posebni blagovni oddelek. Denarnega prometa je imel 4.116.908 K 25 v, kar znači dovolj velik delokrog tega majhnega aparata. Bavil se je posebno z zalogo tiskovin, z gnojili, galico, žveplom, živinsko soljo, apnom, z raznim semenskim blagom, žitom in močnimi krmili. Vkljub naporom vendar vsled pomanjkanja blaga ni bilo mogoče vsem interesentom ustreči v polni meri. Vsled znanih težavnih prometnih razmer je bila dobava blaga silno otežkočena, vkljub temu pa ni nobene večje nezgode zaznamovati. Kakor se torej vidi, bo se moral promet v tem oddelku razširiti, akoravno vlada glede nabave in prodaje kmetijskih pridelkov v državi popolna desorganizacija. Ker se bavijo s tem posom tudi nekatere druge družbe v Ljubljani, trpi enotnost in velikopoteznost teh poslov. Primereno bi bilo, da bi se potom poštenega dogovora poenotilo postopanje, ki bi

našim kmetovalcem omogočilo enakomerno dobro oddajo oziroma nabavo pridelkov in potrebščin. Poskus te blagovne centralne se je posrečil ter si je zveza izvežbala pri tem nekaj uradništva in pridobila izkušenj, s katerim bo ob dani priliki gradila naprej. Manika le še organizacija v razdeljevanju blaga po deželi. Večji zadrudni zavodi se s tem sploh ne bavijo, male zadruge pa nimajo dovolj sposobnega osebja. Ker se gre za stalen in soliden vir nabave in razdelitve oziroma prodaje, bo treba smotrenega dela, katerega se bo Zveza tudi lotila, čim se bo čutila dovolj močno.

(Konec-prih.)

Borza.

Dunaj, 17. julija. Zagreb 250—270, Budimpešta 98—112, Varšava 97—107, Praga 375—395, dinarji 10'0—11'00, čehoslovnske krone 374—394, švicarski franki, 675, italijanske lire 950, angleški funti 595, ameriški dolarji 160.

Praga, 17. julija. Devize: Beograd 293, Zagreb 74, Dunaj 95'37. Valute: Jugoslovnski dinarji 290, avstrijske krone 24'87.

Curih, 17. julija. Berlin 14'75, New York 565, London 29, Pariz 47'70, Milan 33'90, Praga 12'60, Beograd 35, Zagreb 8'75, Budimpešta 3'55, Varšava 3'35, Dunaj 3'75, avstrijske žigosane krone 3'90.

RAZNE VESTI.

Požar je nastal 8. tm. zvečer v posttrskem posloju kraljevskega dvorca v Beogradu, kjer je sedež narodnega predstavnštva. Gorelo je več kot dve uri. Zgorel je en luksuzni avtomobil, več je poškodovanih. Ogenj so pogasili.

Dr. Albert Gessmann. V Reichenu je 7. tm. po daljši bolezni umrl znani krščanskosocialni politik dr. Albert Gessmann, star 68 let. Bil je soustanovitelj in dolga leta tudi voditelj nemške krščansko-socialne stranke. L. 1907 je bil pod Beckom tudi minister za javna dela. Pred tremi leti ga je zadela kap in od takrat je vedno bolehal.

Strašna povodenj je poplavila 5. tm. velik del vzhodne Stajerske pri Vorau in Pöllau. Utrgal se je nad pokrajino oblak, oba večja potoka sta prestopila strugo in poplavila pokrajino tako, da so bile nekatere hiše čisto pod vodo. Poljski pridelki so uničeni, ceste, poti in brzojavne ter telefonske naprave pokvarjene, mostovi odnešeni. Ljudje so komaj rešili sebe in živino. Da je povodenj zavzela tak obseg, je glavni vzrok ta, da je pri Rohrbachu voda odnesla vse lesno skladišče tvrdke Antauer in Friedrich; les se je pri mostovih nakupičil in oviral redni odtok vode. Les je bil vreden več milijonov. Celotna škoda povodnji pa je neprecenljiva. Govori se tudi, da je utonila ena ženska in nek 10-letni deček.

Zadnja poročila.

Madžarske priprave na naših mejah.

Beograd, 19. jul. Preko Subotice poročajo: Iz izjave ogrskega vojnega ministra Soosa v ogrskem parlamentu izhaja, da se pripravljajo Madžari na nove verolomnosti. Za nje dneve je prispelo na naše meje več ko 10 vlakov vojaštva in municije. Zasedli so vse obmejne vasi.

Rusi prodirajo v Besarabijo? Beograd, 19. jul. Iz Bukarešte poročajo: Rusi so začeli proti Rumuniji ofenzivo in so vkorakali v Besarabijo.

Rumuni obljubili pomoč zoper Turke. Pariz, 18. jul. Poročevalec »Petit Parisien«-a poroča iz Spae: Rumuni so izjavili, da stavijo Angležem in Francozom na razpolago svoje čete v boju zoper turške nacionaliste v Mali Aziji.

Najmlajši sin bivšega nemškega cesarja umrl.

Berlin, 18. jul. Princ Joahim Pruski, najmlajši sin excesarja Viljema, se je včeraj v težki duševni zmedenosti ustrelil. Prišel je ob pol 1. uri ponoči domov in odšel v spalnico; včeraj zjutraj so ga našli v spalnici na tleh, z rano v prsih. Prenesli so ga v bolnico; kroglja je prodrla desna pljuča in ranila srce; nocoj ob 1. uri ponoči je izdihnil.

Odgovor zaveznikov Turčiji. Termin za podpis mirove pogodbe.

Pariz, 18. jul. Zavezniki so odgovorili turški delegaciji na njeno noto v zadevi mirovne pogodbe. V svojih pogojih ne morejo ničesar popustiti ne glede mej ne glede ostalih pogojev. Črta se le točka, da mora

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje** Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom

447 156-33

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo.

Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri od sto (4%)

401 156-43

Turčija izročiti vse ladje nad 1600 ton. Zavezniki priznajo, da so izkazali Turčiji veliko uslugo, da ji pustijo Carigrad kot glavno mesto, dasi je dvomljivo, če imajo v njem Turki večino. Ako Turki ne izpolnijo vseh zahtev mirovne pogodbe, bi jih morali zavezniki pregnati iz Evrope. V desetih dneh morajo javiti, ali sprejmejo mirovno pogodbo in podpišejo. Dan 27. jul. je zadnji termin.

Za izvoznike.

Beograd, 19. jul. Po ukazu finančnega ministra bodo morali odslej izvozniki plačati poleg ostalega še 2% od vse vrednosti blaga, ki ga izvozijo.

Ne morete spati?

Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadovoljstva doprinese Vam Fellerjev pravi Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Trpete na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami 6 skatljice 18 K. Želodec okrepujoča švedska tinktura, steklenica 15 K.

Eugen V. Feller, Stublos doinja, Elsatrg št. 356. Hrvatska. 1590 C 15-14

IV. Ravnikar, Celje

kupuje po najvišjih dnevnih cenah pristno strd in vosek, ima v zalogi 1^a bučno, jedilno in ricinovo olje, kakor tudi mast in slanino. 100-58

V najem vzamem dobro-idočo mesnico z celo opravo. Naslov na Luovik Potesal, Breg št. 1 Celje. 964 2-2

Telovadne hlače in srajca na prodaj; fino zastavno blago. Ivan Jazbec tapetar v Gaberjih 81. 986 2-1

Črešnjava drevesa za žago pripravljena se prodajo. Vprašati je na majeriji St. Michael Polule 4, Celje. 982 2-1

Proda se kompletno pohištvo za dve sobi in kuhinjo. Naslov v upravi lista. 378 3-1

Vojnik!

Uljudno naznanjam, da bodem v nedeljo, dne 25. julija fotografiral v Vojniku na vrtu g. J. P. Kovačiča. Se priporoča Josip Pelikan, fotografski zavod v Celju. 987 1

Na prodaj

je na Spod. Hudinji pri Celju, 15 minut od mesta malo posestvo pripravno za kakega penzionista, malega posestnika ali obrtnika. Posestvo obsega približno 3 orale s travnikom, njivami, sadovnjakom, hišo s tremi sobami, kuhinjo in gospodarskim poslopjem. Več se izve pri g. Tereziji Peisteiner, Spod. Hudinja št. 40. 983 1

300 K nagrade

onemu, kateri mi preskrbi v najem dobro idočo gostilno v Savinjski dolini ob prometnih cestah, ali v Šoštanju, ali v Slov. Gradcu. V najem se vzame za 10 let. Pri gostilni prejmem vrt ozir. njive. Ponudbe na A. B. v upravn.

Iščem za pomočnika stanovanje če mogoče s hrano. J. Pelikan, fotograf v Celju. 988

Proda se:

plisašta divangarnitura, miza s 4 stoli in stara kredenca. Vpraša se v upravništvu »Nove Dobe«. 989 1

„Singer“

levoročni (linksarm) stroj za čevljarja dobro ohranjen se takoj prodaja. Šolska ulica Štev. 11. 990 1

Ravnokar dospelo več vagonov

Ciril-Methodovih vžigalic

katero razpečava na debelo za Štajersko, Prekmurje in Koroško edinole:

Zveza slov. trgovcev v Celju.

Po debelem! ——— Po debelem!

Kolomaz, malec, Federweis, voščilo, železni lak, smolo za čevlje

odda

I. Mariborska izdelovalnica kemičnih izdelkov, Maribor. 980 2-1

COKOLADO

švicarsko 10 vrst, italijansko 2 vrsti, ameriansko in francosko

985 2-1

v raznih velikostih, sortirano in enovrstno razpošilja od 8 kg naprej po pošti in železnici

JULIJ MEINL d. d.

ZAGREB

Ljubljana

Maribor.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 30.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondii nad 15.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.